

6.10.2011

Anvisning för anmälan i enlighet med lagen om betalningsinstitut, när avsikten är att tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation

Bakgrund Betaltjänstlagen och lagen om betalningsinstitut trädde i kraft den 1 maj 2010. Genom dessa lagar verkställdes Europeiska unionens direktiv om betaltjänster 2007/64/EG, som gör lagstiftningen om betaltjänster enhetligare. Finansinspektionen övervakar att lagen om betalningsinstitut och betaltjänstlagen iakttas.

De väsentligaste lagarna för aktörer som tillhandahåller betaltjänster är:

- [lag om betalningsinstitut](#) (297/2010)
- [betaltjänstlag](#) (290/2010)
- [lag om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism](#) (503/2008, nedan lag om penningtvätt).

Föreskrifter och anvisningar om tillhandahållande av betaltjänster:

- Standard 6.1: Verksamhet som bedrivs av betalningsinstitut och personer som utan auktorisation tillhandahåller betaltjänster
- Rapporteringsstandard 6.1: Verksamhet som bedrivs av betalningsinstitut och personer som utan auktorisation tillhandahåller betaltjänster

Anmälan i enlighet med betaltjänstlagen

Lagen om betalningsinstitut och betaltjänstlagen tillämpas på alla aktörer som tillhandahåller betaltjänster. Dessutom är de skyldiga att iakttä lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. För att kunna tillhandahålla betaltjänst, ska tjänsteleverantören

- 1) skaffa auktorisation för sin verksamhet i enlighet med lagen om betalningsinstitut eller
- 2) lämna en anmälan om avsikt att tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation. I detta fall förutsätts att tjänsteleverantörerna uppfyller de krav i lagen om betalningsinstitut som gäller att tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation.

En juridisk eller fysisk person som har för avsikt att tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation ska lämna en anmälan om detta till Finansinspektionen innan verksamheten inleds.¹ Av anmälan ska det framgå att tjänsteleverantören uppfyller kraven på tillhandahållande av betaltjänster utan auktorisation. Kraven gäller bland annat omfattningen av tjänsteleverantörens verksamhet, tjänsteleverantörens förläggningssort och personernas tillförlitlighet.

Följande bilagor ska bifogas anmälan:

- 1) affärsplan (uppgifter om verksamhetens omfattning, typen av betaltjänster och tjänsteleverantörens förläggningssort)
- 2) utredning om personernas tillförlitlighet

¹ Lag om betalningsinstitut 8.1 §

6.10.2011

- 3) kopia av bolagsordningen och handelsregisterutdrag
- 4) utredning över metoderna för identifiering och igenkännande av kunder samt utredning över organiseringen av den fortlöpande uppföljningen och riskhanteringen.

Efter att ha fått den anmälan jämte bilagor som tjänsteleverantören lämnat in kontrollerar Finansinspektionen att tjänsteleverantören uppfyller de krav på tillhandahållande av betaltjänster utan auktorisation som fastställs i lagen om betalningsinstitut.

Nedan beskrivs mer ingående de uppgifter och handlingar som tjänsteleverantören ska bifoga anmälan och de faktorer som Finansinspektionen särskilt granskar vid behandlingen av anmälningar om tillhandahållande av betaltjänster utan auktorisation.

Innehållet av anmälan

1. Affärsplan

Till anmälan om avsikt att tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation ska en affärsplan bifogas. Planen ska innehålla:

- **uppgifter om den planerade verksamhetens omfattning**

Betaltjänster får tillhandahållas utan auktorisation om det sammanlagda beloppet av de betalningstransaktioner som en juridisk person genomfört under den senaste avslutade redovisningsperioden i genomsnitt varit högst 3 miljoner euro per månad. På motsvarande sätt kan en fysisk person tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation om det sammanlagda beloppet av de betalningstransaktioner som personen genomfört under en period på 12 månader i genomsnitt varit högst 50 000 euro per månad.²

Om tjänsteleverantören inte tidigare har tillhandahållit betaltjänster, ska det sammanlagda beloppet av betalningstransaktioner uppskattas. Uppskattningen ska i sådana fall baseras på det uppskattade sammanlagda beloppet av betalningstransaktioner som presenteras i affärsplanen.³

- **uppgifter om de betaltjänster som ska tillhandahållas**

Tjänsteleverantören ska till affärsplanen foga uppgifter om de betalningstjänster som leverantören ska tillhandahålla. I enlighet med lagen om betalningsinstitut betraktas följande tjänster som betaltjänster som ska tillhandahållas:

- tjänster för kontantinsättning på eller kontantuttag från betalkonton och åtgärder för förvaltning och tillhandahållande av betalkonton (punkt 1)
- genomförande av betalningstransaktioner genom girering, överföring till tjänsteleverantörens betalkonto, genom direktdebitering eller med betalkort eller något annat betalningsinstrument (punkt 2)

² Lag om betalningsinstitut 7.2 §

³ RP 172/2009 s. 35

6.10.2011

- utfärdande av betalningsinstrument (punkt 3)
- inlösen som gäller betalningstransaktioner med betalningsinstrument (punkt 4)
- penningförmedling (punkt 5)
- genomförande av betalningstjänster med tekniskt hjälpmedel, där betalarens samtycke ges med mobiltelefon, dator eller motsvarande utrustning (punkt 6).

Tjänsteleverantören ska i separata punkter i affärsplanen ange vilka betaltjänster denne avser att tillhandahålla.

Exempel: "Bolaget tillhandahåller tjänster inom utfärdande av betalningsinstrument (punkt 3) och inom inlösen som gäller betalningstransaktioner med betalningsinstrument (punkt 4)".

- **förläggningssort för sammanslutningens huvudkontor eller boningsorten för fysisk person**

En juridisk person ska ha sitt huvudkontor i Finland och en fysisk person som tillhandahåller betaltjänster ska vara stadigvarande bosatt i Finland.⁴

2. Personernas tillförlitlighet

En person som deltar i tillhandahållandet av betaltjänster eller som ansvarar för dem ska vara tillförlitlig⁵. Mer ingående information om principerna för personernas tillförlitlighet ges i standard 6.1 Verksamhet som bedrivs av betalningsinstitut och personer som utan auktorisation tillhandahåller betaltjänster, som ingår i Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Till anmälan ska det bifogas en utredning över tillförlitligheten och lämpligheten av de fysiska personer som deltar i eller svarar för tillhandahållandet av betaltjänster eller ansvarar för den. Personer som avses här är exempelvis styrelsemedlemmarna, verkställande direktören, medlemmarna i ledningsgruppen och affärsområdescheferna. Vid anmälan av personernas tillförlitlighet och lämplighet ska det användas blanketten för lämplighetsprövning M, som finns på Finansinspektionens webbplats⁶.

Blanketten för lämplighetsprövning och till blanketten bifogade anmälan från tillsynsobjektets ledning ska lämnas in i original till Finansinspektionen. Alla punkter i blanketten ska besvaras, och blanketten ska undertecknas på behörigt sätt. Det bör beaktas att en person inte kan lämna ovannämnda anmälan om sig själv.

3. Kopia av bolagsordningen och handelsregisterutdrag

En bolagsordning, som uppfyller kraven på betalningsinstitut, kan inte föras in i handelsregistret förrän Finansinspektionen har avgjort om personen i fråga uppfyller

⁴ Lag om betalningsinstitut 7.1 §

⁵ Lag om betalningsinstitut 7.4 §

⁶ www.finanssivalvonta.fi

6.10.2011

förutsättningarna för verksamheten enligt 8 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut. Sammanslutningen kan dock inleda förberedelser för att ändra uppgifterna i handelsregistret redan när anmälan enligt lagen om betalningsinstitut handläggs och slutföra registreringen när beslutet om att förutsättningarna uppfylls har fattats.

Efter att ha fått beslutet får bolaget inte inleda betaltjänstverksamheten utifrån den lagstadgade anmälan förrän bolaget har lämnat ett ändrat registerutdrag över tillhandahållande av betaltjänster till Finansinspektionen.

4. Utredning över skyddet av kundmedel

Skyldigheten att skydda kundmedel gäller alla aktörer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation. Tjänsteleverantören ska skydda medel som den av betaltjänstanvändare eller andra tjänsteleverantörer har tagit emot för att genomföra betalningstransaktioner.⁷

Tjänsteleverantören ska således sköta om att användarens medel inte sammanblandas med andras medel.

5. Metoder för identifiering och igenkännande av kunder samt organisering av den fortlöpande uppföljningen och riskhanteringen

Finansinspektionen måste försäkra sig om att leverantören av betaltjänster iakttar föreskrifterna om förebyggande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Genom identifiering och igenkännande av kunder avses förfaranden via vilka tjänsteleverantören försäkras om kundens rätta identitet och om att leverantören är insatt i kundens verksamhet och bakgrund i den omfattning som kundrelationen förutsätter.

Mer ingående information om principerna för igenkännande av kunder och förebyggandet av penningtvätt och terrorism finns i lagen om penningtvätt och i Finansinspektionens standard [2.4 Kundidentifiering, kundkännedom och åtgärder mot penningtvätt, finansiering av terrorism och marknadsmissbruk](#). I standarden ges föreskrifter och allmänna råd om kundkännedom och riskhantering.

Tjänsteleverantören ska lämna bland annat följande utredningar:

- **utredning och interna anvisningar om kundkännedom godkända av den högsta ledningen samt om riskhantering och fortlöpande uppföljning i anslutning till kundrelationerna och affärstransaktionerna**

Av utredningen ska det framgå hur tjänsteleverantören säkerställt iakttagandet av de skyldigheter till kundidentifiering och kundkontroll samt de utrednings- och rapporteringsskyldigheter som fastställs i lagen om penningtvätt. Tjänsteleverantören ska också organisera en uppföljning som är tillräcklig i förhållande till arten och omfattningen av kundens verksamhet samt till riskerna.

⁷ Lag om betalningsinstitut 7.5 §

6.10.2011

Av utredningen ska följande framgå:

- hur kunden identifieras och hur kundens identitet verifieras:
 - identifiering av kunden och kundens representant
 - verifiering av kundens identitet
 - verifiering av identiteten av kundens representant
 - identifiering av den faktiska förmånstagaren och vid behov verifiering av dennes identitet.
- anskaffning av upplysningar om kundrelationens omfattning och karaktär (anskaffning av upplysningar om kundrelationen)
- dokumentation och förvaring av information under fastställd tid
- fortlöpande uppföljning av affärstransaktionerna (kundens användning av betaltjänsterna)
- iakttagande av utredningsskyldigheten (metoder för upptäckande av misstänkta transaktioner) och rapporteringsskyldigheten.

- **utredning över riskhanteringsmetoderna**

Tjänsteleverantören ska lämna en utredning över sina riskhanteringsmetoder i anslutning till förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Då riskerna evalueras ska man beakta exempelvis kundkretsen, branschen samt den inverkan som de betaltjänster som tillhandahålls har på de risker som tjänsteleverantören exponeras för.

- **utredning om förvaringen av identifikationshandlingarna, funktionsansvariga och utbildningsprogrammet för personalen.**

Tjänsteleverantören ska till sin anmälan bifoga en utredning över de uppgifter som leverantören skaffar om kunderna och över hur dessa uppgifter ska förvaras. Uppgifterna om kundkontroll ska sparas i fem år efter att affärstransaktionen har genomförts eller kundrelationen har upphört. Dessutom ska det framgå av utredningen hur skyldigheten av utbildade och skyddade personalen uppfylls.

Till slut

Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha fått anmälan avgöra om tjänsteleverantören uppfyller förutsättningarna för verksamheten.⁸ Om Finansinspektionen begärt att tjänsteleverantören ska komplettera anmälan, räknas tidsfristen på en månad från det att anmälaren inkommit med de för avgörandet av ärendet nödvändiga handlingarna och utredningarna.

Finansinspektionens beslut om tillhandahållande av betaltjänster utan auktorisation är avgiftsbelagt (1 500 euro). Dessutom tas en årlig tillsynsavgift (1 000 euro för juridiska personer och 200 euro för fysiska personer) ut från verksamhetsutövaren.

⁸ Lag om betalningsinstitut 8.2 §

6.10.2011

Tjänsteleverantörer som inlett tillhandahållande av betaltjänster innan lagen om betalningsinstitut trädde i kraft och som senast den 1 juli 2010 till Finansinspektionen lämnat en anmälan om att leverantören fortsätter med sin verksamhet, omfattas av en övergångsbestämmelse. Enligt övergångsbestämmelsen ska dessa tjänsteleverantörer senast den 31 oktober 2012 lämna en anmälan om tillhandahållande av betaltjänster utan auktorisation eller upphöra med att tillhandahålla betaltjänster senast på detta datum. En tjänsteleverantör kan också ansöka om auktorisation hos Finansinspektionen, om leverantören inte uppfyller kraven på verksamhet utan auktorisation.

Anmälan jämte bilagor skickas till Finansinspektionen på adressen

Finansinspektionen
PB 103
00101 Helsingfors

Ytterligare information:

- institutsansvarig Jaakko Louekari, tfn 010 831 5322